

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๒๒๙๗๙

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยปรากฏข้อเท็จจริงว่าปัจจุบันมีบุคคลซึ่งมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง และได้มีการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมากกว่าหนึ่งรายการ ประกอบกับ กรมการปกครองได้รับการหารือจากสำนักทะเบียนหลายแห่ง กรณีการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร และการออกบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง ว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร และควรจะต้องดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านให้เหลือเพียงหนึ่งรายการก่อนจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ ประกอบกับมีกรณีที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้ประสานกรมการปกครอง เพื่อขอให้ตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ต้องหาที่นำมาใช้เป็นหลักฐานแสดงตนว่า เป็นบัตรที่กรมการปกครองออกให้จริงหรือไม่ เนื่องจากพนักงานสอบสวนตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลซ้ำซ้อน ทำให้เกิดความสงสัยตัวบุคคลที่เป็นผู้ต้องหาในคดี

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกทะเบียนกลางกำหนดเลขประจำตัวแก่ผู้มีสัญชาติไทย หรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร และบุคคลที่ได้จดทะเบียนคนเกิด ณ สถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทยตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง คนละหนึ่งเลข โดยไม่ซ้ำกัน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่กำหนดให้บุคคลมีเลขประจำตัวคนละหนึ่งเลข และตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชนที่ต้องออกบัตรให้แก่บุคคลผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตในทางทะเบียนและบัตร รวมทั้ง เพื่อมิให้เกิดความสงสัยตัวบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านมากกว่าหนึ่งรายการ ดังที่ได้เกิดขึ้นในทางคดีของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจที่ขอให้กรมการปกครองตรวจสอบดังกล่าว จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง (บุคคลซ้ำซ้อน) และปรับปรุงระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนซึ่งระบบจะไม่อนุญาตให้มีการดำเนินการจัดทำบัตรของบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งรายการจนกว่าจะได้มีการจำหน่ายรายการบุคคลให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้จังหวัด และกรุงเทพมหานคร แจ้งให้อำเภอ เขต เทศบาล และเมืองพัทยา ทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ในกรณีที่ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ได้ตรวจพบว่า ผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง (บุคคลซ้ำซ้อน) ระบบจะไม่อนุญาตให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของการจัดทำบัตรรายนั้น ๆ ได้ จนกว่าจะได้มีการจำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านให้เหลือเพียงหนึ่งรายการที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรที่กำหนดให้บุคคลมีเลขประจำตัวประชาชนคนละหนึ่งเลข โดยระบบจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

/๒. เมื่อมี...

๒. เมื่อมีกรณีตามข้อ ๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแจ้งผู้มีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตร ทราบในโอกาสแรกด้วยวาจาและแจ้งเป็นหนังสือว่า ยังไม่อาจดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้ได้ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเกินกว่าหนึ่งแห่ง ไม่สามารถยืนยันรายการบุคคลของผู้ขอมีบัตรได้ว่า รายการใดเป็นรายการที่ถูกต้อง และแนะนำให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าการมีชื่อและรายการบุคคลเกินกว่าหนึ่งแห่งในทะเบียนบ้านได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

๓. หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าการมีชื่อและรายการบุคคลรายการใดรายการหนึ่งในทะเบียนบ้านได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยอำพรางข้อเท็จจริง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าการมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยอำพรางข้อเท็จจริงนั้นส่งผลกระทบต่อคุณสมบัติของการมีชื่อในทะเบียนบ้าน หรือการได้สัญชาติไทยในอีกรายการหนึ่ง หรือไม่ อย่างไร เมื่อได้ข้อยุติแล้วให้จำหน่ายรายการที่ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรกำหนดไว้ให้เรียบร้อยเสียก่อน แล้วจึงยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรจบ จันทร์รัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๖๒๐